

Stanovisko k nabytí zbraní a střeliva v souvislosti s aplikací zákona č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 228/2005 Sb.“)

1. Povolení k vývozu podle zákona č. 228/2005 Sb. jako právní titul k nabytí vlastnictví ke zbraní nebo střelivu

S účinností zákona č. 281/2013 Sb., kterým byl k 29. září 2013 novelizován zákon č. 228/2005 Sb. a zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů, byl český právní řád adaptován na nařízení Evropského parlamentu a Rady 258/2012/EU, kterým se provádí článek 10 protokolu Organizace spojených národů proti nedovolené výrobě střelných zbraní a jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (protokol OSN o střelných zbraních), a stanoví vývozní povolení, opatření pro dovoz a tranzit střelných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva. Tato komplexní právní úprava nahradila v případě vývozu stanovených zbraní a střeliva dosavadní povolovací režim zbrojních průvodních listů podle § 44 zákona o zbraních (k tomu viz § 44 odst. 8 zákona o zbraních v platném znění, ve kterém se uvádí, že povolení ve smyslu povolení analogického zbrojního průvodního listu pro trvalý vývoz zbraně či střeliva vydává v případě vývozu do třetích zemí Ministerstvo průmyslu a obchodu postupem podle zákona č. 228/2005 Sb.).

Vydání povolení k vývozu má být přitom v případě vývozu zbraní či střeliva do třetích zemí jedinou úřední procedurou, která vede k povolení daného transferu. Obdobně jako zbrojní průvodní list pro trvalý vývoz zbraní nebo střeliva musí tedy též povolení k vývozu opravňovat jeho držitele (držitele zbrojního průkazu, držitele zbrojní licence coby tuzemské subjekty, resp. osoby bez dalšího považované pro tyto účely za usazené v Evropské unii, ale též takové osoby usazené v Evropské unii, které nejsou držiteli zbrojního průkazu nebo zbrojní licence) k nabytí vlastnictví ke zbraní nebo střelivu, jež zamýšlí na základě tohoto povolení k vývozu vyvézt mimo celní území Evropské unie. Ustanovení zákona č. 228/2005 Sb. tímto nejsou dotčena. Předložení povolení podle § 12 zákona o zbraních a v případě osoby usazené v Evropské unii ani zbrojního průkazu či zbrojní licence v případě předložení povolení k vývozu již není k nabytí vlastnictví ke zbraní na území České republiky nutné. Taková osoba je do okamžiku vývozu oprávněna zbraň nebo střelivo též držet, nesmí ji však nosit, ani z ní střílet.

2. Podmínky uvedené v povolení k vývozu vydaného osobě, která není držitelem zbrojního průkazu nebo zbrojní licence

Vzhledem k tomu, že v případě osoby usazené v Evropské unii není podmínkou k nabytí vlastnictví ke zbraní či střelivu, aby tato osoba byla držitelem zbrojního

průkazu či zbrojní licence, a nebudou se na ni tedy vztahovat povinnosti, které zákon o zbraních těmto subjektům ukládá (srov. např. § 29 a § 39 zákona o zbraních) a rovněž aplikace ustanovení § 44 odst. 1 až 7 zákona o zbraních na takovou osobu je výslovně vyloučena, je nutné stanovit podmínky pro samotnou realizaci vývozu a nakládání se zbraněmi a střelivem nabytými na základě povolení k vývozu do té doby přímo v podmínkách povolení k vývozu. Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo vnitra sdělují, že tyto podmínky budou v těchto případech vymezeny v následujícím rozsahu:

- doba platnosti povolení k vývozu uděleného osobě, která není držitelem zbrojního průkazu nebo zbrojní licence činí 9 měsíců (tj. minimální doba platnosti odpovídající ustanovení čl. 6 odst. 5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady 258/2012/EU), v případě výjimečných okolností odůvodněných bezpečnostními zájmy České republiky lze délku platnosti vývozního povolení omezit i na dobu kratší než 9 měsíců; Ministerstvo vnitra v takových případech uvede požadavek na zkrácení doby platnosti vývozního povolení v rámci svého závazného stanoviska s odkazem na bezpečnostní zájmy České republiky,
- držitel povolení k vývozu je povinen zbraň nebo střelivo vyvézt z území České republiky, a to ve lhůtě 5 dnů od nabytí vlastnictví ke zbraně nebo střelivu (obdobně ustanovení § 44 odst. 6 zákona o zbraních),
- při přechodu přes vnější státní hranice České republiky, je držitel povolení povinen oznámit Policii ČR na hraničním přechodu České republiky (týká se letecké přepravy) vývoz zbraně nebo střeliva, zároveň je povinen předložit povolení k vývozu; povolení k vývozu je povinen mít vždy u sebe, pokud má u sebe zbraň nebo střelivo, a předložit jej na výzvu příslušnému orgánu ke kontrole (obdobně ustanovení § 51 odst. 2 zákona o zbraních),
- držitel povolení k vývozu je povinen nakládat se zbraní v době, kdy je držena na území ČR na základě povolení k vývozu, obdobně jako držitel zbrojního průkazu skupiny A až E [především pak dodržovat ustanovení § 29 odst. 1 písm. a), b), d), e), g), i), l), m) a odst. 3 písm. a) a b) zákona o zbraních].

Výše uvedené podmínky platí pro vývozy všech položek uvedených v příloze č. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady 258/2012/EU prováděné osobou, která není držitelem zbrojního průkazu nebo zbrojní licence na základě povolení k vývozu uděleného dle zákona č. 228/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Držitele povolení k vývozu je rovněž nezbytné upozornit, že porušení podmínek stanovených v povolení k vývozu je považováno (v případě nepodnikající fyzické osoby) za přestupek podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona č. 228/2005 Sb., za který může být uložena pokuta až do výše 3 mil. Kč, nebo až do výše pětinasobku ceny vyvážených zbraní a střeliva, je-li tento pětinasobek vyšší než 3 mil. Kč.